

Ukininkas

Prekė laikraščio:

Prusuose ir i Austriją 2½ auks.
i Ameriką ir i kitas svetimas
žemes 4 auks.
i Rusiją (kuvertuose) 5 rubl.

LIETUVOS
UKININKŲ LAIKRAŠTIS.

IŠEINA KAS MĖNESIS VIENĄ KARTĄ.

Prekė apgarsinimų:

Už eilutę smulkas
rašto arba už jos vietą per
pusę puslapio 60 feningių.

Lietuviai, skaitykite ir platinkite „Ukininką“!

Kas lietuvis, lai užsideda mokėti ant savęs dėl Lietuvos dalykų.

Kas skaitė pirmą numerį „Varpo“ 1899 metų, tai žino, kad valdantieji Lietuvą augštesni maskolių činovnikai aiškiai prisipažįsta, juogei visas valdžios darbas dėl privertimo lietuvių priimti maskoliškas litaras nuėjo per nieką. Lietuviai lietuviškų knygų spaudintų maskoliškomis litaromis nepriėmė, bet su didele vienybe vartojo savo, jau nuo kelių šimtų metų Lietuvoje žinomas, lietuviškai-lotyniškas litaras. — Dabar vykštis general-gubernatorius Vilniaus Trocki atvirai prisipažįsta, kad joki valdžios persekiojimai negali sustabdyti platinimo lietuviškų užrubežinių knygų ir laikraščių, kad koros uždėtos ant pagautų platintojų lietuvių susimazint gabenimas lietuviškų knygų iš Prusų. Kame tada parodytų savo darbštumą mūsų policija, kuri per dvejatą paskutinių metų dideliai pamėgo persekioti lietuvių už knygas? Už ką ji tada apturėtų paaugštinimus, činus, orderius ir pagyrimus?

Mums, paprastiems žmonėms, rodytusi, kad iš tokio prisipažinimo, juogei valdžia neįjiegia lietuvių prigriebti su maskoliškais litarais, turi butinai išeiti kitas pripažinimas, kad reikia lietuviams pavelyti spaudintus knygas tokiomis litaromis, kokiomis jie sau nori, brukimą-gi maskoliškų litarų per prievartą visai prašalinti. Teip ir padarė Kauno gubernatorius p. Suchodolski. Ale visi kiti mūsų valdytojai matyt

nemoka nuosekliai sanprotaut. Išrasdami, kad per 35 metus ikiši priverstinai lietuviams maskoliškas litaras visai nepasisėkė, pridėda jie vienok prie galo savo pranešimų, kad tasai darbas (brukimas maskoliškų litarų) da gali but laimingai varytis toliaus, tik, girdi, reikia daugiaus pinigų ant to padėti. Mat činovnikams mus niekas daugiaus ir nerupi, kaip tik pinigai: kuo daugiaus bus valdžios paskirta pinigų ant spaudinimo ir platinimo maskoliškai-lietuviškų knygų, tuo daugiaus jų galės činovnikai nuvokt. Toliaus patsai persekiojimas užrubežinių lietuviškų knygų duoda jau dabar činovnikams apšėiai pelno. Štai žinomas lietuvių persekiotojas, Starpolės pusprokuratorius Samochodski, kelintas metas bekratydamas lietuvių, jau pelnė iš to apie 2000 rubl., kaip tai pranešė jau pirmiaus „U-kas.“ O kur da kyšiai, kuriuos gauna žandarai ir žemskių policija, kad tik nekratyti arba užslėpti rastus dalykus. Su daleidimu lietuviškos spaudos jug turėtų dikčiai susimazint gabenimas lietuviškų knygų iš Prusų. Kame tada parodytų savo darbštumą mūsų policija, kuri per dvejatą paskutinių metų dideliai pamėgo persekioti lietuvių už knygas? Už ką ji tada apturėtų paaugštinimus, činus, orderius ir pagyrimus?

Aiškūs daiktas, kad tik noras da pasipelnyt iš lietuviško klausymo, verčia maskolių činovnikus rodyti augštesnei valdžiai da ir toliaus varyti pragaištingus abiem pusėm (t. y. valdžiai ir lietuviams) bandymus priversti lietuvių prie maskoliškų litarų.

Kuom tas visas klausymas, pasibaigs, da dabar nežinia: gal bus neužilgio lietuviams spauda sugrąžinta — tada gerai, o ne bus ji mums grąžinta — tai ir gerai, gausime rodą posenovei, bet maskoliškų litarų vis-gi ne- priimsime.

Tegul maskolių valdžia prispaudis mums begales lietuviškų knygų. Kad ir naudingiausiu, bet jei tik jos bus atspausintos maskoliškais litarais, tai kur tik prieidami degisime

ir naikisime jas kiek įmanydami. Bent turėsime tada kuom pečius savo pakurinti. Tiek jau mes iškentėjome už savo lietuviškas litaras ir knygas, pajiegsime ištūrėt da ir daugiau, jei reiks. Ale apsileist maskoliais mes jokiū būdu jau negalime, nės viens apsileidimas tuojaus veda paskui save kitą, iki neprivestų mus prie galutinio paskendimo maskolystėje ir pravoslavijoje.

Nuo to mes su Dievo pagelba tvirtai tikimies apsiginti ir pasilikti lietuviais prie savo tėvų tikėjimo.

Ale vieno pasitikėjimo ant Dievo mums negana. Reikia ir patiems iš visų pajiegtų dirbti, kad aplaikyti karės pliačių. Teisybė, karėje už lietuviškas litaras mes jau baigiame bepergalėt savo priešininką, laimėjimas čionai užtikrintas — patys maskoliai prisipažįsta, kad jų dalykas jau praloštas. Už tai mes galime padėkavot savo lietuviškam tvirtumui ir vienybei, nės už lietuviškas litaras visi lietuviai stojo kaip viens žmogus, jeigu neskaityt drejeto pardsavėlių, kaip inspektorius Gilius, keli učiteliai.

Vienybė, tvirtybė, pasišventimas dėlei abelno reikalo, aukavimas paties savęs už jį, darbštumas dėl jo — tai yra dalykai, kuriais varosi tolyn visokios idėjos. Nors turime mes lietuviai iš Dievo malonės apščiai anų dovanų, kaip tai parodė Kražių, Mintaujos, Šiaulių, Kalvarijos kankintiniai, ale vis-gi permažai da yra tos šventos dvasios pas mus. Ypatingai mažai yra lietuvių, kurie *pinigišką pašelpą neštų*. Laikraščiai mūsų per baisius maskolių valdžios persekiojimus patys iš savęs negali užsilaikyti: mets į metą vis nepritenka kelių šimtų rublių, kuriuos reikia surinkti iš sulyginant nedaugelio geradėjų. Malonu būtų, kad turtingi lietuviai, kurie daugių daugiausiai mažai dėl lietuviystės ką daro, kad jie nors pinigais mus laikraščius ir kitus lietuviškus dalykus sušelpų. Štai jau kelis kartus „U-ke“ buvo pranešta, kad nekurie lietuviai mirdami palieka ant bažnyčios net po kelis tukstančius. Kodėl-gi toki geradėjai negalėtų atsimint prieš smertį ir kitų reikalų savo artymų? Kodėl negirdėt, kad kas paaukautų teip ant lietuviškų dalykų?

Mūsų neprietelius, maskolių valdžia, vartoja prieš mus dešimtis tukstančių rub. Reikia ir mums pasirūpinti susidėt ant lietuviystės dalykų kuonodaugiausiai pinigų. Tada visai kitaip galėtų eiti mūsų reikalai.

Lai-gi kiekvienas doras lietuvis užsideda ant savęs mokistį ant lietuviystės reikalų. Tegul kiekvienas atskiria nuo savo nedėlinio, mėnesinio arba metinio pelno žinomą dalį

ant abelnų mūsų vargstančios tėviškės dalykų! Pinigus tokius galima but siųsti į „*Ukininko*“ arba į „*Varpo*“ redakciją. *Aks.*

Lietuviška paroda Paryžiuje.

Ne vienam teko girdėt ir skaityt, kad ateinančiuose 1900 metuose Paryžiuje bus didelė paroda, ant kuriuos pasirodys su savo turtais ne tik Francija, bet ir kitos apšviestesnės tautos Europos ir kitų žemių. Tai bus paroda ne tik Francijos, bet viso svieto, tai bus t. v. tarptautiška paroda. Ant tos tarptautiškos parodos bus didelis svieto pripludimas, apie parodą rašys visi laikraščiai ir skaitys apie ją visas apšviestas svietas.

Visos tautos naudojasi; iš šitos progos, ir jau dabar stengiasi užimti vietą ant parodos; jos nor apsigarsinti su savo šalies turtais, nor tokiu būdu įgyti tarpe svetimų tautų pirkikus savo žemės ir pramokės vaisių, nor pažinti turtus svetimų tautų ir, reikiant juos parsigabenti į savo šalį, be to nor apsižiūrėti, kaip gyvena kitos tautos ir pasimokinti, kaip galima būtų patobulinti pramonę, laukininkystę, gyvulių ir paukščių auginimą, žuvininkystę, vaikų mokymą ir apšvietimą, žodžiu sakant, kaip galima būtų pagerinti visus tuos žmonių reikalus, kurie palengvina žmogaus gyvenimą ir daro jį smagesniu ir meilesniu.

Kas-gi mums lietuviams išpuola daryti, matant besiruošiant ant parodos visas apšviestasias svieto tautas? Ar-gi jau mums lemta būtų pasilikti užpakaly visų apšviestų tautų, teip kaip laukiniams žmonėms, ar-gi mums pritiktų snausti tada, kada visos tautos su dideliu karščiu ruošiasi ant parodos? Ar jau mes ne turim kuo pasigirti ir ką parodyti, ar jau mes ne turime troškimų tokių, kokius turi visos apšviestos tautos?

Mes turime troškimus ir didžiausias mūsų troškimas yra pagerinti savo buvį, savo gyvenimą. Norėdami pagerinti savo buvį mes jau nuo keliolikos metų pradėjome jieskoti apšvietimo, mes jau supratome, kad ne maldos, ne dusavymai ir kitų tarpininkystė gali išgelbėti mus nuo vargų, bet tik mus pačių rupestis, mus pačių apsižiūrėjimas ir mokėjimas pažinti prigimties (žemės, vandens, oro, augalų, gyvulių ir tt.) paslaptis ir jas apversti sau ant naudos. Sunku ir veik negalima yra gyventi tokiam ukininkui, kuris nesupranta, kaip auga ir tarpsta želmens ir gyvuliai, koki maistą suteikia javams žemė, ant kokios dirvos ir koki javai geriau tarpsta, kaip reikia žemę įdirbti, kaip reikia vesti valščiaus; parapijų reikalai ir tt. Bet sunku gyventi ne tik vienam ukininkui be apšvietimo: kiekvienam žmogui reikia pažinti savo reikalus ir žinoti, kaip juos pakakinti.

Kad mus tauta eina keliais apšvietimo, tai parodo daugybė išeinančių raštų. Tie mus raštai aiškiausiai gali parodyti, koks yra mūsų gyvenimas, ko mes troštame, koki yra mūsų rūpesčiai vargai ir kentėjimai. Musų dvasiškas pakilimas juo yra garbingas, nėra mes. trokšdami įgyti apšvietimą, turėjome eiti keliais erškėčių, turėjome vogte vogti raštus iš užrubežės ir aukauti už juos ne tik didelius pinigus, bet ir savo sveikatą, laisvę ir visą tai, kas yra žmogui miela ir brangu. Ne vienas iš mūsų yra nukentėjęs už meilę tėvynės, už troškimą praplatinti tarpe savo brolių apšvietimą, ir pakelti juos iš vargų. Toks darbas, kuris kitose žemėse yra giriamas ir garbinamas, pas mus yra draudžiamas, iškeikiamas ir baudžiamas visokiais kankinimais ir persekiojimais.

Apšvietimas tautos yra svarbiausiu įrankiu pakėlimo tautos ir pagerinimo jos buvio. Raštai yra arti susirįšę su žmonių gyvenimu ir turi didelę įtaką ant jų apšvietimo. Dėlto mes, norėdami pasirodyti ant visavietinės parodos Paryžiuje, galime parodyti vien tik savo raštus, kurie nežiurint ant nežmoniško persekiojimo maskolių valdžios, platanasi, po Lietuvą, nešdami šviesą ir pagelbą mus nuvargintai tėvynei ir *įkvėpia viltį geresnės ateities.*

Pasirodymas mus raštų ant Paryžiaus parodos bus tai pasirodymas mus tautos priešais akis viso svieto, bus tai apskelbimas prieš svietą mūsų vargingo padėjimo po maskolių valdžią, bus tai po drauge apskelbimas bjauraus apsėjimo maskolių valdžios su mus tauta.

Svetimos tautos, išvydusios mus padėjimą, prašneks apie mus vargus ir nedorą apsėjimą maskolių valdžios, laikraščiai po visą svietą apskelbs apie persekiojimus, kuriuos kenčia lietuviai tauta, patekusi po despotišką maskolių valdžią. Šitas apsigarsinimas lietuvių tautos verste vers maskolių valdžią greičiau duoti lietuviams spaudą, teip neteisingai jiems atimtą. Maskolių valdžia aiškiai pamatys koks yra dvasiškas turtas lietuvių, pamatys jų atgijimą ir jų dorišką pajėgą, kuri ne tik nesimažino persekiojant, bet da auga ir ištengia prieš viso svieto akis apskelbti nedorus maskolių valdžios darbus. Tokiu buda maskolių valdžia greičiau persiliudys, kad lietuvių tautą negali apseiti be apšvietimą, kad apšvietimą negalima yra jiems užginti, kad valdžia ne gali sutrukdyti tautos apšvietimą ir turi pasiduoti lietuvių tautos valiai.

Turėdami teip garbingą ir išganytingą siekį, mes turime teip-gi ruošti ant Paryžiaus parodos. Šveicarijoje, laisvoje žemėje, jau yra tam tikras lietuvių komitetas, kuris apėmęs yra užimti vietą ant parodos ir prirengti viską, kas tik yra reikalinga parodai. Kadangi reikalingi yra ant to dalyko pinigai, per tai komi-

tetas užprašo visus lietuvius rinkti pinigus ant parodos ir siųsti juos į Šveicariją ant adreso: Herrn Otto Lang, Hegibachstr. 22. Zuerich, Schweiz. Apie priėmimą pinigų ir jų suvartojimą ir apie visus parodos darbus ir reikalus komitetas duos atskaitą ir žinią per laikraščius.

Suprasdami svarbumą parodos turi skubintis rinkti pinigus ir lietuviai esantieji po maskolių valdžią. Tie, kurie duoda pinigus tur pasakyti savo slaptą, pramanytą vardą ir siųsti į Šveicariją arba, da geriaus į „Ukininko“ redakciją, kuri visuomet garsis per laikraštį apie tai, kiek ir nuo ko pinigai gauti. Kad mažiau kaštuotu siuntinėjimas pinigų, geriaus yra, kad rinktu pinigus draugystės, arba kuopos. Esantieji toliau nuo rubežiaus gali atlikti savo reikalus ir per apšviestuosius, ištikimus lietuvius.

Geistina būtų, kad konuodaugiausiai atsirastų aukautojų ant teip svarbaus reikalo ir kad mes ne apsileistume mūsų broliams amerikiečiams, kurie jau nuo seniai renka ant parodos pinigus ir turi jau gana daug surinkę. Sz.

Apie bites.

Vertė iš maskoliško A. Ruta.

Kaip elgtis, kad bitės ir daugintųsi ir medaus atneštų?

Kiekvienas geidžia apturėti nuo savo bičių konuodaugiausiai ir spiečių ir medaus, vienog bitės labai retai gali teip duosnios būti: bitės, kurios daug spiečia, retai kad atneša medaus, dar ir sau jos nevisuomet paspėja prisinešti. Daugiausiai medaus gali atnešti bitės, kurios budamos stiprios visai nespiečia, arba tiktai vieną spiečių teleidžia. Kam medus labiau reikalingas, tegul nedaleidžia didelio spietimo bičių.

Metai bitėms nevisuomet esti vienodi; užtai-gi žiurint pagal metus, reikia kad ir spietimas būtų ar tai mažesnis, ar tai didesnis. Abelnai imant, vidutinėje vietoje, vidutiniuose metuose užtenka apturėti iš 20 kelmų 10 spiečių. Teip besielgant bitės ir sau medaus prisineš ir bitininkui atneš. Geroj vietoj ir geruos metuose galima turėti tiek spiečių, kiek yra bičių kelmų. Netikusioj-gi vietoj, vidutiniuose metuose užtenka, vieno spiečiaus ant keturių kelmų. Kiekvienoje vietoje reikia tik tiek avilių laikyti, kiek gali tenai gerai išmisti ir su nauda bitininko užsilaikyti. Kas viršaus, tai naudingiaus yra kur toliau parduoti arba panaikinti rudens sulaukus.

Kaip elgtis, kad padidint naudą iš bičių?

Kiekvienas numanantis bitininkas žino, kad tiktai nuo stiprių bičių gali laukti spiečių ir apturėti konuodaugiausiai medaus. Dėlto-gi iš

pat pavasario reikia rupintis, kad kaip galint greičiau sustiprinti bites ir padauginti jų šeimyną, idant užėjus darbymetei, būtų jau kam dirbti. Spietimą teipo-gi reikia anksti pabaigti ir per patį krovimą medaus nebeduoti bitėms su spiečiais gaišti; — tai-gi, spiečiai turi būti ankstyvi, nės tik laiku viską užbaigus, bites ir sau medaus prisineša ir bitininkui atneša ir spiečiai per žiemą nebadauja.

Kad apturėti daugiaus medaus, geriausia iš pat pavasario paskirti keletą kelmų medui rinkti ir žiurėti, kad jie būtų stiprus ir kad visiškai nespjstų. Reikia teip-gi kad tie aviliai turėtų užtektinai savyje ruimo medui dėti ir kad juose nebūtų per daug tvanku, nės antraip bitės gais ir tinginius. Abelnai kalbant, bites visuomet reikia prižiūrėti, kad jos prigulinčiai dirbtų ir kad niekur veltu laiko negaišintų.

Kad greičiau sustiprinti bites pavasari, reikia kad jos nebūtų visiškai silpnos iš žiemos, o dėl to reikalinga, kad jos ir iš rudens nebūtų silpnos. Pertai iš rudens turite apžiūrėti ypač jaunas avilius, kad jie turėtų užtektinai medaus ir bičių, o teipo-gi kad būtų vaisinga motinėle ir gera gušta. Reikia teip-gi, kad bitėms nepriseitų daug korių dirbti ir kad jos neperėtų be reikalo daugybės tranų, ant užauginimo kurių išeina daug medaus ir laiko.

Mūsų paprasti bitininkai gangreit visiškai nesirupina apie tai, kas buvo tik ką pasakyta. Pavasario sulaukę paleidžia jie savo bites, iššluosto avilius, kitas dar šiek-tiek numanantis įdeda medaus, o toliaus — gangreit be jokios apžiūros pameta avilius iki spiečiam laikui ir nė žinoti nežino kas juose dedasi. Per tokią neapžiūrą, bitės turi didelę pragaištį: iš pavasario vienuose aviliuose motinėlės esti senos, kituose jų visiškai nėra ir apie tai mūsų bitininkai nieko nežino, dėl to kad jie nemato koki aviliuose perai. Pakalbėjus jiems apie permainingą motinėlės, arba paklausus kiek metų motinėle turi, jie tik pečius patrauko. Kitos bitės nors ir gerą motinėle turėtų, vienog likus nuo žiemos mažai bičių kuopai, negali greitai daugintis. Čia bitininkas vėl nieko nežino ir nėjokios pagalbos neduoda, per ką bitės turi kartais apleisti savo avilį ir jieskoti kitur prieglaudos. Kitos nors ir atsitauso kaip kada ant didžiosios darbymetės, bet pakol spietimą pabaigia, žiedai susimazina ir žiurėk išeina, kad bičių daug, o medaus mažai. Šiokią tokią naudą atneša negut tik tos bitės, kurios lyg netyčia išeina iš žiemavonės su gera motinėle ir su nemaža šeimyna. Dar ir su tokiomis mūsų bitininkai niekus daro: prasidėjus spietimui, džiaugiasi iš didelio skaitliaus spiečių, nesuprasdami, kad bitės per tai praleidžia visą gerąjį laiką ir pasilieka be šeimynos ir be medaus. Pavasario-gi sulaukus žiurėk: —

vienų nebėra, kitos jau baigiasi, o katros išlieka, tai ir-gi mažai naudos padaro per silpnumą. Kad kelius mažesnius spiečius suvienytų, tai nors vienos būtų geros. Didelį teipo-gi trukdymą daro gulėjimas bičių ant avilio, kas visuomet atsitinka per didelės tvankas, kuomet bitės nebegali aviliuose rimti. Bitininkas ir čionai nežino, kad dėl paraginimo bičių prie darbo, reikia avilius pravožius laikyti. Dažnai dar teip esti: bitės nenori spiesti, o avilys mažas ir jos jame nesutelpa, tuomet noroms-nenoroms priseina joms gulėti ir nieko nedirbti. Su dirbimu korių bitės teip-gi nemažai laiko sugaišta; nės jos suvalgo kelis svarus medaus, pakol padirba vieną svarą korių.

Mūsų bitininkai nieko to neatboja ir kone kasmet išpjauna iš kojugalės gangrait visus korius, nors jie ir tušti būtų. Ant ateinančių metų bitės išnaudo dirbdamos korius pridirba nemažai ir tranų korių, iš kurių prisiperi daugybę nereikalingų tranų.

Pradėjęs rudenyje medų imti žiurėk; aviliuose netiek medaus, kiek sausų korių. Koriai tie sausi dėlto, kad per didį medaus krovimą bitės po juos dar tebesiperėjo, o pakol spietimą pabaigė, žiedai susimazino ir kur-gi tuomet medų beimti? — Giliaus terp korių nors ir medaus, bet iš tokių avilių, kokių pas mus už vis daugiaus, sunku ką nors išimti.

Apie žiemavojimą bičių vėl mes beveik nieko nesirupiname. Vieni avilius užlipdo, kiti-gi be nieko pameta ant oro ir „lai sau Dievo apveizdoje gyvena“. O su kokioms motinėlėms, ar su geroms, ar su blogoms bitės žiemavos ir kiek katros medaus ant žiemos turės, jiems anė galvoj.

Perėjimos bičių ir medaus rinkimas.

Norint bitininkauti ir kuonodaugiaus naudos iš bičių apturėti, reikia tvirtai žinoti, dėlko su bitėmis teip, o ne kitaip elgiesi ir kaip priguli darbas bičių nuo motinėlės darbu. Reikia teipo-gi gerai žinoti įtekmę šilmos ir oro ant bičių.

Motinėle rupinasi vientik apie dėjimą kiaušinių ir dėlto reikalauja užtektinai peno ir tuščių švorių korių. Jauniklės bitės darbuojasi apie visus namų darbus, o senės kad tik daugiaus surinkti ir į avilį atnešti. Dėjimas kiaušinių prasideda anksti iš pavasario, pakol bitės esti dar nepaleistos iš žiemos, paleidus-gi ir atsiradus darbui laukuose, dėjimas kiaušinių pasididina pagal *gavimą* naudos iš lauko: didesnis gavimas, — daugiaus kiaušinių; mažesnis gavimas, — mažiaus kiaušinių. Norint kad bitės, — pasididinus gavimui, atneštų kuonodaugiaus medaus, reikia, kad jos turėtų apščiai šeimynos, o dėl padauginimo šeimynos,

reikia kad bitės būtų iš pat pavasario ant visko partekusios.

Pavasari mažinanties pernykščiam medui, o paskui randanties naujiems koriaus, dauginasi aviliuose ruias kiaušiniams dėti. Bitės matydamos tai, pradeda pagal didumą gavimo labiaus penėti motinėle, per tai didinasi dėjimas kiaušinių ir augimas šeimynos. Teip elgianties atsitinka, kad užėjus didžiamam gavimui, kuomet bitės skubinasi pripildyti medumi kiekvieną dyką korelių daugumas korių esti užimti perais. Nebesant motinėlei kur dėti kiaušinius, bitės pradeda spiesti. Per spietimą susimažina šeimyna ir bitės nebespėja užlieti išsiuštusių korių, per tą vėl atsiranda daugybė dyko ruimo. Motinėle tuomet išnaudo deda kiaušinius, aviliuose vėl randas perai ir bitės, ir vėl yra šeimyna, ir vėl koriai esti perais užimti. Tokiu budu kilsta kaip ir ginčas medaus ir perų: — besidauginant perams, medus mažai ką dauginasi, nės bitės gangreit viską, ką tik įneša, supeni perams; daugynanginanties-gi medui, mažinasi šeimyna, nės bitės, — išsiritus perams, tuojaus pripildo tuščias akeles medumi. Suprantamas dabar daiktas, kad bitės pabaigoje savo darbymetės tiktai per bitininko kaltybę, turi mažai medaus ir daug šeimynos, arba antraip: daug medaus ir mažai šeimynos.

Iš šito aprašymo matome, kad spietimas gali padauginti perus ir bites ir kad sumažina šeimyną tiktai ant trumpo laiko.

Išnešimas bičių iš bitinycios ir jų apskraidymas. Pirmutiniai darbai bičių ant bitvietės.

Bitės nešamos iš bitinycios labai sukrunta ir jeigu tuojaus po išnešimui avilius atitaisyti, tai jos visos ant karto išsivertusios, gali veikiai susimaišyti, o daugumas gali pakliuti į svetimus avilius ir per tai vieni aviliai pasistiprūs per daug, o kiti visai nusilpnės. Gali ir teip atsitikti: bitės pakliuvusios į svetimą avilį užmuš nepažistamą joms motinėle. Norint kad su bitėmis nieko neatsitiktų, užvis geriaus išnešti avilius iš bitinycios pavakare, o landes atitaisyti sutemus, arba ant rytojaus. Galima ir nuo ryto išnešti, tiktai ne visas ant karto, — vienas vieną dieną, kitas kitą dieną. Išneštus avilius statyti atstogiai vieną nuo kito. Nešti reik bites gražam šiltam tykame ore.

Paleidus bites žiūrėti, kaip jos skraidys: jeigu ant karto apskraidžiusios pradės eiti į darbą, tai su joms gerai, bet jeigu katros pradės skraidyti kaip ir ko jieskodamos, tai ženklas, kad tos neturi motinėlės.

Apsiskraidžius bitėms, — jeigu gražu, apžiūrėti ir iššluostyti avilius ir pasirupinti apie

pasotinimą alkanaujančių. Medaus ant karto dėti po 5—10 svarų, kad joms iki atsiradimu žiedų užtektų. Sužiedėjusi medų geriaus atskiesti trupučiu vandens. Neturint medaus geriaus penėti bites ištirpintu, arba sušlapintu cukrumi, o kas turi, tai geriaus duoti užakuotą koriuose medų. Kad dasižinoti, ar bitės turi motinėle, ar ne, reikia, pravožus avilį padulinti ir klausyties, ar jos suužusios greitai nutils, ar ne; jeigu greitai, tai su motinėle, o jeigu ne, tai be motinėlės. Alkanaujančias bites, o teipo-gi ir tas, kurių koriai iš žiemos subjaurinti, tuojaus po pirmutiniu peržiūrėjimu perkelti į avilius tik medui krauti paskirtus. Peržiūrėjus, — avilius vėl teip užlipdyti, kaip buvo per žiemą, kad bitėms nebūtų šalta.

Stiprias bites be motinėlės galima pataisyti duodant joms jaunus bičių kiaušinius; apie silpnas-gi nėra nė ką rupintis. Po pirmutiniu apžiūrėjimu bičių, reikia aviliai gerai nusverti (jeigu yra įvestas nusvėrimas) ir suliginti jų svarumą su svarumu pavasario ir rudens praejusių metų, idant galima būtų numanyti kiek dar medaus yra.

Pavasarinis penėjimas bičių miltais.

Pržiūrėjimas, kad bitės nesipjautų.

Bičių duona pavasari yra labai reikalinga bitėms dėl auginimo perų. Bet tam laike dar tiek mažai žiedų esti, juog bitėms sunku užtektinai duonos iš jų gauti. Neprošali už tai-gi per pavasari, labiaus po išnesimui bičių, duoti joms miltus. Žinoma, jeigu yra užlaikyta, išnykusių bičių likusi duona, tai reikia ją idėti bitėms. Penėti bites geriausios nesijotais aviziniais ir žirniniais miltais, gerai teipo-gi ir grikiniais, arba ir ruginiais. Iš pradžios, šiltam laike padėti ne per arti nuo avilių saldų, vandenį, o kaip jį bitės aptiko, pastatyti šalyj ir miltus. Miltus geriaus supilti į korius ir padėti teip, kad lietus neužlytų. Pradėjus bitėms eiti ant miltų, saldų vandenį tuojaus atimti, nės jis pavasari nuo anksto labai negerai. dėlto kad bitės nuo jo pradeda labai laukan lėkti, kur gangreit nieko negauna, o kuo daugiaus eina, tuo daugiaus nyksta ir tuo labiaus šeimyna silpsta.

Laike penėjimo bičių miltais, teipo-gi kaip ir per visą pavasari, žiūrėti, kad bitės nepradėtų vienos ant kitų puldinėti ir pjautis. Dėl atsargumo geriaus laikyti per šitą laiką tiktai po vieną atitaisytą landę, o jeigu landės didelės, tai užtenka ir perpus atidarytos.

Apžiūrėjimas bičių pavasarį. Apie gerumą motinėlės. Našlysta bičių pavasarį.

Išnešus pavasarį bites, galima ant skraidymo matyti, katros iš jų stiprios ir sveikos ir katros nusilpnėjusios ir be motinėlių, bet kas avilyje dedas, ant skraidymo pažinti negalima. Už tai-gi sulaukus šiltesnių dienų, kaip jau atsiranda šiek-tiek žiedų, reikia kiekvieną avilį atvožti ir prigulinčiai apžiūrėti, ar sausi, ar nepasenėję koriai, ar neperšaltas avilys, (žiurint pagal didumą šeimynos), ar neturi bitės kokios nors ligos, ar turi užtektinai medaus, ar yra tranų koriai, kuriuos reikia išimti ir tt. Už vis-gi svarbiausias dalykas apžiūrėti perus, kurie parodo gerumą motinėlės. Pasirodžius esant netikusiai motinėlei, apmainyti ją, vasaros sulaukus ant kitos. Vis ką patėmytą užsirašyti, arba užsižymėti ant avilio kokių nors ženklų, o ką galima, tai tuojaus padaryti. Lengviaus apžiūrėjimas bičių rėminiuose aviliuose, kur kiekvieną korį galima skyrium išimti. Su kelmiais-gi aviliais vargas, tokiuose sunku daugiau pamatyti apie prysakinį korį. Norint vienog tokiam avilyje pamatyti perus, reikia išpjauti smotelį prysakinio korio, kurį po apžiūrėjimu vėl atgal įstatyti. Patėmijus kokiam-nors avilyje nėsant motinėlės, arba seną niekam nevertą motinėlę, prie kurios matomai bitės negalės atsitaistyti, už vis geriaus panaikinti tokę šeimyną, pastiprinant jos bitėmis kitas silpnesnes bites su geroms motinėlėmis.

Šiūnais nevienas gali pasakyti: kam naikinti bites, kad joms galima duoti išsiperėti kitą motinėlę? Ant to atsakau, kad pavasarį šitas dalykas retai kad gerai nusiduoda, dėlto kad pakol išsiperi motinėlę, daugumas bičių pranyksta ir šeimyna visai nusilpsta. Geriaus tokias nusilpnėjusias bites pavasarį suvienyti, o vasaros laike atskirti nuo jų spietį. Per pavasarinį apžiūrėjimą bičių, neprošali uždaryti motinėlę narvelyj, kad su ja kas nors neatsitiktų, o po apžiūrėjimu duoti bitėms pačioms ją išleisti. Teip nedarant atsitinka, kad bitės ar užsimiršusios, ar nebepažindamos, užpuola ant jos ir papjauna. Per pavasarį, pakol dar bitės nesustiprėjusios, iššluostyti joms avilius nors po kartą ant nedėlios, kad neišgaivintų skruzdėlės, arba neatsirastų kirmėlėlės; kurios išsiperi iš kiaušinių ypatingų drugelių kandžių veislės (iš jų išsiperi paskui rusvi drugeliai). Kirmėlėlės tos pasitaiso po korius kelius ir išlipdo juos voratinkliais.

Žemskiai ir kratos.

Jau bene ne vieną kartą buvo rašyta *Ukininke*, kaip policija turi daryti krata, juog prie kratos yra butinai reikalinga vietinė

valdžia: vaitas ar šaltyšius, ir jeigu daro krata žemskiai, tai jieje privalo turėti nuo vaito arba nuo savo viršininko tam tikrą ant popieros rašytą daleidimą; priegtam-gi kiekvienas, pas kurį nori krėsti, turi pilną tiesą reikalauoti dviejų liudininkų; be to-gi visko policija neturi tiesos daryti krata. Teipo-gi po kratai turi ji surašyti protokolą, aiškiai įrašyti, kas buvo rasta, ar nepadaryta per krata jokios blėdies savininkui turto, ir ant tokio protokolo, jeigu tik visai teisingai parašyta, turi pasirašyti liudininkai, šaltyšius ar vaitas ir pats gaspadorius. Jeigu krata atliktą ne pagal pridėrančią formą ir padarytą kokią nors skriaudą, tai nukentėjęs žmogus turi skustis ant krėtikų augštesnei valdžiai.*) Vienog-gi musų policija ar elgiasi šiame dalyke pagal tiesos įstatymus, o teipogi mes ar reikalaujame nuo jos, idant kratas atliktą pagal reikalaujamą formą? Anaipol! Štai atsivelka į kaimą du arba net vienas žemskapalaikis, iškūrė vieną ukininką, kitą, trečią ir dažniai iškrato paeiliui visą kaimą; pridirba daug jovalo po visas triobas, išmindžioja javus laukuose, ir jeigu nieko nerado, tai da pagrumojo kumščia gaspadoriui, pagąsdino bausme ir velkasi sau kitur. Teip gana tankiai elgiasi tiktai vienui vienas žemskelis be šaltyšiaus ir be jokių liudininkų. Mes-gi ant visko tuotarpu tik išsižioję vėpsome ir bijomės žodį išsitarti priešais to šunelio sauvale. O jug labai išmintingai pasieltume, jeigu tokiame nekviestam svečiui stačiai pasakytume: „Šialauk iš musų kiemo!“ Jeigu kiekvienas reikalautų nuo tokių žemskelių augščiaus parodytos formos, tai jieje tuomet atitiktų daug visokių kliučių, painių prie atlikimo krata, juogei jie patys išsižadėtų visokių krata, nės per dieną užtektų iškūrėti tiktai koki vieną; dabar tės-gi vienas žemskis su diena aprėpė izkrėsti kelis kaimus. Žinomas daiktas, tie raudonsuliai turi iš to naudą: jieje besivalkiodami po valsčių dovanai išsimaitina, išmaitina savo arklus ir da-gi su pilnu glėbiu donių kasdien pargrįžta namon. Kad mes daugiau teisybės reikalautume nuo policijos, tai jinai prisibijotų mus ir be abejonės paliautų valdžiojus mus už nosies ir jodžius mums ant sprando, — žodžiu, nesauvaliotų su su mumis ir mus namuose. Apart to dar tarp mus pačių atsiranda toki mulkiai, ką žemskiams eina padėti krėsti savo kaimyną: štai, daleiskime, atsivilko žemskiai pas ukininką, liepia jam kuogrečiausiai rengtis, nesakydami nė kam, nė kur, nė ką? Taisai, žinoma, ne atvers jiems žodžio, velkasi per laukus paskui tuos šunpalaičius ir žiurėk — pas kaimyną su žemskais daro krata. Kartais žemskiai atsiveda aviną

*) Skustis geriausiam prokuratoriui apielinkės sudo.

net visai iš kito kaimo. Ar-gi mums ne gėda turėti savo kaimuose, atsiprašant, tokius versius, su kuriais policija net arti ir akėti gali. Manding, jau ir tokiems būtų laikas daugiaus išminties turėti ir suprasti savo klaidas, nėra didesnės gėdos ir nužeminimo savęs, kaip eiti išvien su maskolių doriškai visai nupuolusia policija arba laižyti jai kojas. Taigi nusiduo-kime savo auti ir avėti visokiems šala-
valkoms!

V-iz.

Ar-gi ne gėda.

Žydas be mūsų „gojų“ niekur negali apsi-eiti, bet ant jų laimės lengvai duodasi jiems tie mūsų „gojai“ arti ir akėti. Žydams per „šabus“ jie atlieka visokius darbus ir ne tik per „šabus“, bet ir per savo šventes, kaip tikri asilai kinkosi į žydišką plėškę ir veža žydo briką. Kitasyk žydai ant „gojų“ vardo išsipirk-davo karčiamoms patentus ir paskui tose karčia-mose čiulpdavo iš tų pačių „gojų“ sunkiai uždirbtą skatiką visokiais budais, ir daugumo mus žmonių „Brolių“ karčiamose liko visi turtai, net paskutinės klumpės ir ne vienas mus ukininkų šiandien kerta žydeliams malkas ir su visa savo šeimyna valgo pietus ant pasmir-dusio žydiško mėslyno. Tik didelė žydų nelai-mė, kad atėmė iš jų tuos puikius šaltinius pelno ir priegtam da keliais metais pirmiaus randas uždraudė jiems valdyti kiemionišką žemę. Be abejonės pusė mus ukininkų būtų patekus su visu savo turtu, dušia ir kunu tiems Abraomo vaikams. Vienok žydeliai da ir dabartis slaptomis šinkuoja degtinę arba alų ir vis da moka liežti pinigų iš „gojų“.

Kaslink pirkimo žemės, tai sakysite, žyde-liai negali prieiti, nės nė ant licitacijų jie neturi tiesos stoti ir pirkti ukes.

Kur-gi jie neprieis? Štai žydeliai lengvai randa tokius „gojus“, pasisamdo už keletą grašių ir tiejie už juos stoja ant licitacijos, perka ukę, kurią paskui žydas užrašo teipo-gi ant „gojaus“ vardo, ale pats gyvena tarp mus ukinikų ir gana dažniai įtaiso tarpe mūsų patogų vagims lizdą. Ar-gi ne gėda mums ukininkams parsiduoti tiems „nedaviarkoms“, siurbėlėms mus kraujo? Da nebutų teip ste-bėtina, kad žydams bernautu koki ten valkatis, paskendę doriškam purvyne, o ne pusėtini ukininkai, kuri dar turi gerą vardą, tarp mus pačių — tai tokiems didelė gėda! Laikas jau laikas liautis žydberniauti!

Vilk.

+ Akyva Istorija.

Karvelio mėnesyje 1897 metų vienas Starpolės vokietys danešė policijai, kad pačto vežėjas (terpu Vilkaviškio ir Starpolės) *Lietuvininkas* prilaiko

ir platina lietuviškas knygas ir laikraščius. Priežastis to skundo buvo ta, juogei ansai niekšas norėjo prašalinti Lietuvininką ir pats į jo vietą įstoti. Buvęs žandarų vyresnysis Vonsiackoi tuojaus padarė pas Lietuvininką kratą, atrado tvarte maišą laikraščių ir knygų, grinčioje užrašus su pavardėmis žmonių ir kaimų. *Lietuvininkienės* padėjime rado razan-čių škaplierių. Ant tyrinėjimo abudu gynėsi ir viens kitą gynė. Buvo suimti abudu, sėdėjo abudu, po 4 mėnesius. Potam paleisti ant parankos, po 200 rublių. Dabar pradžioje šių 99 metų parėjo nusprendimas: kiekvienam išsėdėt po 6 mėnesius kalėjime ir potam ant 2 metų prastrauk iš Lietuvos ir Lenkijos rubežių.

Lietuvininko užrašose buvo atvirai užrašytos ne kurios pravardės. Teip buvo parašyta: „Vitkauskas, 15 rub“, . . o pirmiaus išbraukta, kad tiek ir tiek kalend., lementorių. Pagal tai krata neužilgo pas *Vilksą Vitkauską* Starpolėje. Rasta laiškai Pranio ir Andriaus Matulaičių. Andrius M. rašo nuo Kaukazo iš kariuminės: „Ar skaitote laikraščius? Labas dienas *Siety-nui* . . .“ Pranyš rašo iš Maskvos per Vitkauską į Vincą Šlekį, kuris jau tuomet Amerike buvo. Vitkauskas suimtas išpradžių gynėsi; bet toliaus Vonsiackoi ar Samochodski pripasakojo jam, kad jie viską žino kad gintis jau bereikalinga, tada Vitkauskas pradėjo pliaukšti, išpasakojo viską apie Sietyną (kiek žinojo) ir abelnai pasielgė nevyriškai. Čionai išikišo pagalbininkas Vitkausko lenkelis Peichertas, kuris turėjo artymus susinešimus su žandais. Šitas niekšas, pirmiaus pasistatęs dideliu lenkų patrijotu, buvo pažįstamu Vinco Šlekiu ir dau-gelio kitų lietuvių ir daug jau buvo žinojęs apie Sietyną ir apie kitus dalykus. Par jo liežuvį irgi Vonsiackoi daug galėjo dasižinoti. Pas Vitkauską da atrado surašą daugelio aplinkinių ukininkų su perdėjimu „5 r.“ Tai buvo sudėti pinigai ant krautuves, bet iš to išėjo irgi daug kratų. — Vitkauskas atsėdėjo 3 mėn., buvo paleistas ant 500 r. kaucijo, dabar-gi gavo išsikraustyt į Viatkos guberniją ant 3 metu. Tokiu budu jo atviras prisipažinimas ir ikišimas kitų į bėdą jam nė kiek nepagelbėjo ir koros nepalengvino.

Pas Lietuvininką rasta buvo pavardė *Adomo Smalensko*, paprastai Adomėliu vadi-namo. Jisai prisipažino prie pirkimo nuo Lietuvininkų maldaknygių ir prie pardavimo jų kitiems. Lietuvininkai buvo pirmiaus užsi-gynę nuo Adomėlio, bet suvesti su juo į kruvą ir ano pažinti toliaus ėmę ši-tą pasakoti.

Pagal rastus pas Vitkauską laiškus tapo iškirsti ir suimti *Andrius* ir *Pranyš Matu-laičiai*. Pas Andrių bekareiviaujantį Nuchoje ant Kaukazo atrasta daug laiškų, terpu jų buvo laiškas jo brolio daktaro Petro Matulaičio,

kur rašyta, kad korespondenciją tavo pertaisęs nusiunčiau į „*Ukininką*“ ir iškirpęs ją prisiunčiu; ta iškarpa irgi atrasta pas Andrių M. Pranyš ir Andrius M. išsėdėjo po 22 mėnesiu beveik, nės paleisti tapo tik pabaigoje kovo mėnesio šių metų, idant rengtųsi važiuoti į Viatkos gub. ant 3 metų. Ant visų klausymų Andrius M. nieko neatsakė, Pranyš-gi M. surašęs apie 27 protokolus. Nubausti abudu lygiai.

Pagal laiškus atrastus pas Andrių Matulaitį kratos pas *Feliksą Sirutį*. Paimtas jo laiškas, kuriame rašo, kad laikraščius skaitome posenovei, ale tau išėjus draugystė pakriko. *Slavickas Antanas* 24 m. ir-gi pagal tai iškirstas, nės jo laiške ir-gi randasi, kad laikraščius skaito. Per kratas nieko ypatingo nerado. Abudu išsėdėjo po mėnesį paleisti ant parankų. Dabar parėjo po 6 mėnesius atsėdėt kalėjime ir ant 2 metų kraustyti į Maskoliją. Abudu ukininkai nuo Liudvinavo.

Pagal rastą pas Praną Matulaitį laišką ima Seinų klieriką *Bulvietį*. Laiške pakliuvusiame į žandarų nagus jis rašo apie korespondencijas išsiųstas į „*Varpą*“ ir liepia šiltai laikytis lietuviško kakalio. Krata nieko nedavė. Sėdėjo 3 mėnesius. Paleistas buvo ant 500 rubl. parankos. Dabar gavo 6 mėnesius kalėjimo ir 1 metus išsikraustyti į Maskoliją.

Daktarą Seinų ligonbučio *Petrą Matulaitį* paėmė Starpolėje atvažėvusi aplankyti savo brolių pagal paminėtą jau laišką rastą pas jo brolių Andrių. Sėdėjo 3 mėnesius, paleistas ant kaucijos 500 rubl., galutinai gavo 3 metus Viatkos gubernijos. — Pas Petrą Matulaitį rastas laikraštis klieriko *Budvalio*, kurio krėtimas padavė žandarams keletą jo užrašytų pasakų ir dainų ir laišką jo brolio su pludimais ant maskolių. Iš to žandarai daro jį korespondentu lietuviškų laikraščių, laikė 1 mėn., paleidžia ant kaucijos 200 rubl.; galutinai gauna jis 6 mėn. sėdėjimo ir 2 metus išsikraustymo į Maskoliją. — *Luobikis Jonas* 30 metų, Sasnavos zakristijonas iškratytas pagal Lietuvininko užrašą ir skundą učitelio Marmos, kuris rašė valdžiai, kad jokių būdu negalima išparduoti vaikams prisiųstų vyriausybės lietuviškų knygų su maskoliškomis litaromis, nės, girdi, yra daugybė užrubežinių lietuviškų knygų, kurias platina toki, kaip Luobikis. Mat čia dalykas tame, kad Varšavos kuratorius buvo prispau-dinęs apie 32 tukstančių ekzemplierių lietuviškų knygų, žinoma, su maskoliškomis litaromis ir jų jokių būdu negalėjo parduoti. Tada išsiun-tinėjo jas „učiteliams“ ir liepė pardavinėti, o jei pinigų ant paskirto laiko neprisiųs, tada žadėjo atskaityti juos iš algos učiteliams. Daugelis učitelių ir užmokėjo iš savo kišenias už tai. Ale Marma budamas baisiai šykštu žmogumi nenorėjo savo delmono pajudinti ir

išrado kitoki kelią — pastoti danešiku. Be to čia galima pridėti, kad iš tos baisybės (32 tukstančiai) knygų per 8 metus valdžia įstengė parduoti per učitelius vos 8 tukstančius. — Bet grįžtu prie tų „prasikaltėlių“. Luobikis išsėdėjo 5 mėnesius be 4 dienų, gavo dabar 6 mėnesius kalėjimo ir 2 metus „paselenijos“.

Česna Jonas pakliuvo per laišką rastą pas Andrių Matulaitį. Česna jam rašė: „mesk maskolišką rudinę ir grįžk platinti lietuvišką dvasę!“ Apart to prie Česnos savo liežuvi pridėjęs ansai šnipukas Peichertas ir Česno nuovis Švirmickas, kuris buk žandarams pasakęs, kad jo žentas rašinėjo į laikraščius po vardu „Meškutis“. Žandarai juo prikišo jam tą pseudonimą, kad jis paeina iš kaimo Meškučių. Per kratą rasta kortelės su aprašymu Amerikos bažnyčių apeigų. Tai parodė, kad Česna buvo Amerikė, nuo ko jisai gynėsi. Laikė jį 20 mėnesiu, gavo 3 metus į Viatkos gub.

Juoxas Kačergis iš Pilviškių tapo iškratytas ir suimtas pagal užrašą Lietuvininko (parašyta „i Pilviškius“ tiek ir tiek Uk. Varp.), pagal laišką Petro Matulaičio pas Andrių Matulaitį, kur rašo, kad važiuodamas užėitų pas Kačergį. Per kratą paėmė knygutę su užrašomis, kur žandarai rado nesuprantamus jiems ženklus. Sėdėjo 19 mėnesių, per tyrinėjimą už pludimą Vonsiackoi gavo nuo Kačergiaus į žandą. Pabaigoje gavo 3 metus Viatkos gub. Stud. Peterburgo Univ. *Daniliauskas Antanas* papuola per laišką paimtą pas Praną Matulaitį, rašo, kad persiųstų laikraščių. Per kratą rado korespondenciją rašytą kur teip kitų dalykų pasakyta, kad Pobiedonoscevas carą už nosies valdžioja. 5 mėn. sėdėjo, paleistas buvo ant 200 rubl. parankos, gavo pabaigtinai 6 mėn. sėdėti ir 1 metus iškelti į Maskoliją. Pagal jį krėtė draugą jo stud. *Vaičiaitį*, kuris gavo išviso 1 mėnesį arešto. Tėvas *Vaičiailis* (nuo Sintautų) ir-gi gavo dabar 1 mėnesį sėdėti.

Kunigas *Juoxas Arnastauskas* pagal Marmos danešimą kratytas, rasta kalendorius lietuviškas. Po danešimui Marmos ant Luobikio kun. Arnastauskas pasakė Sasnavos bažnyčioje gražų pamokslą apie griekų skundimo artymo. Marma danešė ir iš to kilo bėda. Gavo ant galo 2 metus į Smolenską. Tėvas *Arnastausko* ir-gi gavo 1 mėnesį arešto, turbūt už užauginimą neprielankaus valdžiai sunaus.

Petras Oliakas 54 metų, Balčių kaimo pukliuvo, pagal danešimą buvusios tarnaitės, kuri buvo prasiūdusi su Oliakučiu ir negalėjo gauti nuo jo atlyginimo už „vainikėlių“. Rado knygų ir laikraščių. Sėdėjo 5 mėn., dabar gavo 3 mėn. sėdėti ir 2 metus laukan iš Lietuvos.

Totorius ir *Dabrila* gavo po 1 mėnesį arešto. Pas Totorių rado truputį seno kalen-

doriaus, pas Dabrilą-gi visą kalendorių. Užskundė žemskiai.

Šlekys (tėvas Vinco išėjusio į Ameriką) gavo 1 mėnesį arešto teipos-gi turbūt už „neblagonadiožną“ sunp.

Oleknavyčius Antanas ir Starpolės kunigų tarnas (Pravardės nežinau) pagal Adomėli, kuris prisipažino, kad laikęs pas juos knygas, tai juodu gavo ir-gi po 1 mėnesį arešto.

Šarkanevičius, Vilkaviškio pav., apskustas svainio savo učiteliaus, kuris norėjo jį prapuldyt ir ukę tokiu būdu pasisavint. Sėdėjo 3 mėn. paleistas ant 600 r. kaucijos Nubaudimo pa-baigtino nežinau.

Dumčaitis, Naumiesčio pav., paimtas abieš-čikų su knygomis, buvo paduotas į Vonsiacko nagus; sėdėjo 11 mėnesių, galutinai nuspręsta jam ant 1 metų išsikelt iš Suvalkų ir Kauno gub. (Išėjo į Ziežmarius, Vilniaus gub.)

Mockaitis Antanas 53 metų, Naumiesčio pavieta, pagautas užnemunėje (ne Suvalkų gub.) Paėmė jį tokiu būdu, kad viens žemskis par-davė jam knygų, o kitas tuojaus paėmė. Jau antrą syk pakliuęs. Sėdėjo 10 mėnesių, gavo 2 metų „paselenijos“.

Daktaras *Juozas Bagdanavičius* iš Vilkaviškio jau antrą kartą apkaltintas. Nė revizija, nė tyrinėjimas nieko ant jo neparodė, tik Vonsiackoi su Samochodskiu tvirtai tikėjo, kad jis rašinėja į „*Ukininką*“. Sėdėjo 1 mėnesį, ant kaucijos 300 rub. buvo paleistas, galutinai gavo 3 metus Viatkos gub. Daktaras *Stanislovas Matulaitis* iš Pilviškių, nors nieko pas jį nerasta ir neišrasta pagal vieną nutarimą, kad jis kaltas, gavo 3 metus išsikėlimo iš Lietuvos.

Jasinskas; Vilkav. pav. 96 m. pajimtas, rasta daug knygų, sėdėjo 8 mėn., galutinai gavo 3 metus ištrėmimo į Maskoliją. Tas nusprendimas parėjo jau 1897 metuose.

Juozas Matulaitis, Staisio brolis, galutinai gavo tulą laiką atviros policijos priežiūros.

Pauža, nuo Sudargų, sėdi 8 mėnesiai. *Starkus* — 3 mėn.; abudu už liet. knygas.

Da kelių jieško žandarai.

Iš aprašytų atsitikimų matome, kad kuone visi tie mūsų broliai pakliuvo į maskolių nagus arba per išdavikus, arba per savo neatsargumą: laikė bereikalingai laiškus kitų. Toliaus matome, kad geriausiai ant tyrinėjimo pas žandarus prie nieko neprisipažint, nės ar kalbėsi-ką, ar tylėsi, tai vis-tiek. Vitkauskas kitus kišdamas zaunijo, Andrius Matulaitis nieko nesakė — abudu lygiai buvo pakoroti. Ant galo, prieš ką ten teisintis, prieš toki žandarą ir pusprokuratori? Jei ką pasakysi sau ant gero, jie nepriima,

o ką pasakai per neatsargumą sau ar kitam ant blogo, tai jie suvartoja priešais tavę. Pertai geriausiai būtų nesiteisint perdaug. Žinoma, jei kas turi tikrai gerus pasiteisinimus, tai ne tik gali, bet ir turi juos sunaudoti.

Stalius.

Prierašas. Nežinantiems, kas tai yra pa-minėtas šiam Straipsnyje *Sietymas* pasakysiu, kad tai buvo lietuviška, žinomas daiktas, slapta draugystė, pasidariusi bene 1895 metuose Starpolės apygardoje. Sąnariai šios draugystelės sumesdavo šiek-tiek pinigų, pirkdavosi laikraš-čius lietuviškus ir knygytes ir... skaitydavo. Rodos ne kas-žin kokia čia kaltenybė. Ale žandarų ir prokuroriaus dasekimas atrada toje gan nekaltoje kuopelėje — revoliucyonišką, einančią prieš valdžią, griaujančią viešpatystės pamatus, norinčią atplėst Lietuvą nuo Maskolijos, žodžiu, labai paojingą draugystę ir daugumą anų prasikaltėlių patraukė prie atsakymo už prigulėjimą prie *Sietyno* (maskoliškai *Plejada*).

Stalius.

Rodos „Ukininko“

Kaip išnaikinti karpas. 1) Dėkite ant karpų duonos rugštį, kurią paprastai gspadinės palieka duonkubilyje kitam maišymui duonos. 2) Jei ta roda per keletą dienų nemažis karpas, tai trinkite karpą kokių 5 syk ant dienos kšneliu rugšto obuolio, tik kassykis imkit naują gabalėlį obuolio. 3) Galite pasiimt iš aptiekos gydyklą pagal šitą receptą:

Rp. *Acidi salicylici* + *Acidi lactici*

aa 1,0 + *Collodii* 8,0.

Šituo skystimu reikia 1 sykį ant dienos tepti pačią karpą.

Kaip išnaikinti blakes. Geriausiai iščirkšti *acto* (uksuso) *esencijos* į visas tas vietas, kur tie bjaurus vabalai lindo. Nafta arba gaza teipos-gi blakes naikina. Jeigu kas popieromis nori lipinti sienas, kur blakių yra, tai tegul klijus bedarydamas įmaišo *aluno*, kurio blakės ir kiti vabalai nemėgsta.

Kaip užlaikyti mėsą vasarą. Lengviausiai yra aspergėti šviežią mėsą nuo pagedimo karštame vasaros laike laikant ją ant ledų. Ale ne labai kas turi pas mus ledudes. Tai-gi nėsant ledų apipilkit šviežią mėsą rugusiu pienu, uždėkit medinį dugnelį ir užslėgkite akmenimis, idant mėsa būtų visados pienu apsemta. Kaip prirėiks kiek mėsos, tai atsi-pjaukit, išsiplaukite keliais vandenimis, nusi-šluostykite ir virkite. Tokiu būdu mėsa gali kokią nedėlią, o net ir pusantros gerai užsilaikyt. Pienas ir-gi neprapuola, nės gali but kiaulėms sušertas.

Korespondencijos.

Vilnius. Iščion praneša, kad pabaigoje kovo mėnesio (apie 24—27 dieną, naujo skaičiaus) žandarai padarė daug kratų ir suėmė apie 30 žmonių buk už prigulėjimą prie Lietuvos Social-Demokratiškos Partijos. Terpu kitų suimtų daktaras Andrius Damaševičius ir miesto veterinorius Nonevičius, bet šitas neužilgio tapo paleistas ant kaucijos. Per kratas atrasta pas nekuriuos lietuviškos knygutės ir atsišaukimai: „Broliai-Lietuviai“.

Kaipo priežastį tų visų ermiderių paduoda danešimius nekurio Baranausko, kuris pasirupino išpardžius sueit į pažintį su darbininkais ir jų vadovais, o paskui danešt policijai ant jų.

Jau iš daugybės atsitikimų mes lietuviai labai gerai persitikrinome, kad pati maskolių policija su visomis jos gudriomis įtaisomis mums ne baisi ir nedaug galėtų piktą padaryti, jeigu ne mus pačių išgamos-išdavikai.

Ar-gi jau mes neturime ir neatrasime kokios geros rodos prieš tų mūsų šalies pavietrę, prieš tuos mūsų judošius.

Šamas.

Vidugiriai (Seinų pav. Suvalkų gub.) Jau dėku Dievui netekome savo baisaus judošiaus-išdaviko, Vidugirių Kinaičio. Kaip jau buvo kelis syk „Ukininke“ rašyta, tasai mūsų judošius vienus savo kaimynus ir pažįstamus skundė žandarams ir net pats padėdavo žandarams visai nekaltus žmones kratyti, kitiems vogė arklius iš tvarto, ant kitų šėip visokius skundus davė; papratęs buvo įsiai teipos-gi žmones ant kelio užpuldinėti, plėšti juos ir pinigų atminėti.

Bet štai dabar jau jam tas reikalas suvis nenusidavė. 15 dieną sausio mėnesio šių metų Kinaitis nugirdęs savo tikrą brolių pavogė nuo jo 200 rub. ir reversus ant 2000 rublių. Jojo brolis išsipagiriojęs ir paėmęs desėtniką, žemskį ir da kelis vyrus atsivijo Kinaitį į Vidugirius. Jo delmone atrado 200 rublių, bet reversų jau nebuvo, nės Kinaitis buvo juos jau suplėšęs. Už vagystą pakliuvo Kinaitis į Seinų tyrinėtojaus (sliedavatelius) rankas ir tapo suimtas. Bet nepoilgam jis rado savo sodžiuję tris kvailius: Seniukevyčių, Randarskį ir Martinką, kurie sudėjo po 1000 rublių parankos, kad Kinaitis paleistas iš kalėjimo nepabėgs nuo sudo. Ale Kinaitis į antrą dieną po paleidimui išdumė į Ameriką, o anų trijų kvailių liko maskolių naguose po 1000 rublių.

Amerikos lietuviams neprošali bus priminti, kad sergėtusi Kinaičio ir pasigavę kur gerai pamokintų už jo šuniškus darbus.

Ale grįžtu prie tų kvailių, kurie pasirančiojo už tą niekšą. Ar tai ne paikysta, ne tamsumas tų dzukelių eiti už vagį, už išdaviką, dėti už jį savo kruviną skatiką! Kad jie eitų ir dėtu

kaucijas už tuos, kurie patenka į maskolių nagus už lietuviškus laikraščius ir knygas, tai būtų vyrai o dabar tik mulkiai!

Reikia da pridėti, kad toki išgamos, kaip Kinaitis, Marcinka, Marma ir visa ju eilė, kurie tik iš artymo skriaudos gyvena, tai tikri prieteliai mūsų žandarų ir policijos, vieni su kitais jie visai broliškai gyvena. Na ar neaišku nors iš to, kad mus policija užsijima ne apgynimu, bet skriaudimu ir plėšimu gerų žmonių.

Smalėnai. Vidugirių ir Navininkėlių sodžiai iki šiol prigulėjo prie Punsko parapijos, ale dabar nori tuodu kaimu prie Smalėnų prikergti. Žmonių norai padalinti: vieni nori prie Punsko prigulėti. Prabaščiai Smalėnų ir Punsko dėleito labai nesutinka terpu savęs, nės Vidugirių ir Navininkėlių sodžiai prabaščiai duoda daug pelno.

Šiame dalyke, rodos, reikėtų vyskupui Baranauskui išikišti ir perskirti Punsko ir Smalėnų prabaščius, priskyrus tuodu kaimu ar prie vienos ar prie kitos parapijos.

23. III. 99.

Vėsula.

Pažeriai (Vilkaviškio pav.). Po velykų turėjome gminos sueigą. Kamisorius ėmė ukininkams pasakot, kad ciecorius dėl jų naudos pavelijęs išitaisyt prie gminų canceliarijų ir prie iškalų knygynėlius labai naudingų ukininkams knygų. Mes tik klausome, kokios-gi bus tos naudingosios knygos. Ugi kamisorius ir perskaitė, kad daleista yra ta n tikslui kelios dešimtys maskoliškų ir lenkiškų knygų, o apie lietuviškas ten nēr nė ženklų. Perskaitęs kokios knygos yra pavelytos mums ciecoriaus skaityt kamisorius pridėjo, kad lenkiškų esą „jums turbūt nereikia, nės mažai kas mokate tą kalbą, pertai gana bus parsikviest tik vienas maskoliškas knygeles. — Ar tinkat ant to?“ — Paklausė.

Tada pasidarė riksmas terpu susirinkusių: „Nereik mums maskoliškų knygų! Lietuviškas duokite mums knygas!“

Kamisoriaus užmanymas tapo sueigos atmetas, ale kas-zin ar neįtaysys da mums maskoliškai — pravoslaviško knygynėlio.

Vyrai nesidarykite gminose tų maskoliškų lizdų!

Uosis.

Pilviškiai. (Marijampolės pav.) Aure Pilviškių miestelyje atsitiko žmogžudystė: Vienas žydiškas malametas (vaikų mokiniojas) netikėtai kirviu sukapojo savo pačią, kuri tik-ką, buvo po kudikiui ir da gulėjo lovoje. Sukapotoji žydelka pasimirė ant rytojaus. Tasai žydas, ant tų pėdų pakilus riksmui, išsyk bėgo pasiskandyti į Šešupę, bet paskui, pridurmui kitų vejamas, nubėgo ant geležinkelio linkui. Į tą tarpą atėjo tavorinis trukis, žydas šoko tiesiog

po ratais ir akimirksnyje atidavė gyvastį. Sako, juog tasai žydas papildė žmogžudystę galvos sumišimą gavęs.

Kietis.

★ **Griškabudis.** (Naumiesčio pav.) Jau treči metai kaip Griškabudžio valsčionys per valsčiaus susirinkimą, vienu balsu, padavė prašymą į patį carą, melddami lietuviškos spaudos su lotyniškoms litaromis ir, kad lietuviška kalba drauge su maskoliška būtų išguldinėjama mokyklose ant mums pritinkamų knygų. Atsakymą sulaukė vos-ne-vos tiktai šią žiemą, juog Griškabudžio valsčionių prašymas palikta be jokios pasekmės t. y. atmestas. Stebėtinas daiktas, kodėl teip ilgai nedavė tokio menko atsakymo, da-gi jatsai caras? Per ką negalime nė norėti, kad jo tarnai skubintųsi atsakyti mums ant visokių paduodamų mus prašymų: juog žemė paspėja kelis kartus apsiristi aplink saulę, pakol sulauksi kokių atsakymą ant prašymų nuo mus načelnikėlių arba abelnai nuo maskolių valdžios činovnikų. Nieko nekenktų vėlei duoti prašymus į patį carą su tokiais-pat reikalavimais.

V.

Šiaulių pavietas. Čionai valsčių suduose labai dažnai atsitinka pliekimai kaltininkų rykštėmis. Teip valdžia paduoda apskaitymą, kad 1896 metuose ant 100 nusudytų net 29 gaudavo rykščių, apskritai imant.

Nors maskolių įstatymai pavelija pas mus rykštėmis plakti, pagal sudo paliepinus, ale tokios koros tik jau reikėtų visai liautis. Tai gėda yra lietuviams! Ana Suvalkų gubernijoje tokių pliekimų suduose nepamatysi. Nėt pačiose Maskolijos gilumose jau rečiaus plaka sudai žmones, nėg pas mus. Daeitas daiktas, kad rykštės žmogaus nepataisys, bet tik bereikalingai pažemės.

Karpus.

Palanga. Musų valdonas grafas Tyškevičius dideliai nežmoniškai elgiasi su savo žmonėmis, kurie gyvena visa pajure ant jo žemių kaip *činsiniai* ukininkai. Mat žemė ta skaitosi pono ir ukininkai ant jos gyveną pagal suderėjimą su ponu ir moka ponui žinomą randą (činšą) arba kartais atlieka ir kitokias ponui priderystes. Daugumas jau nuo tėvų tėvų yra apsigyvenusių ant grafo žemės ir tą žemelę laiko per savo savastį. Ponas norėdamas daugiaus naudos iš žemės išversti spaudžia tuos ukininkus keldamas *činšą*, pertai pasidaro bylos, kurios kartais tęsiasi net per kelis metus ir daugiausai pasibaigia visišku pralaimėjimu silpnesniųjų, t. y. ukininkų, nės ir dubos jie nustoja ir visą savo turtą ant bylos prakiša. Reikia da pridėt, kad Kurliandijoje žemės ukininkai pagal ciecoriaus ukazą nėra gavę, bet tik liuosybę be žemės. Iš šalies žiurint tie *činsiniai* ukininkai mažai kuo skiriasi nuo senovės baudžiauninkų. Jie

visi beveik lietuviai, kurie sėdi ant Tyškevičiaus žemės, o žemės tos tęsiasi pajure į šiaurę net per 15 verstų. Akvyas daiktas, kad kaip tik baigiasi Tyškevičiaus žemės, tai tuoj prasideda Latvija.

Užsiminus apie Tyškevičiaus činsinius ukininkus pasakysiu dvejetą žodžių ir apie Kauno gub. činsinius. Ir čionai jie nežinia, dėlko tapo ukazo aplenkti. Teisybė, prieš ukazą jie nebuvo baudžiauninkais tikrais, nės skaitėsi liuosais, tik mokėjo ponams už valdymą žemės paskirtą donę (činšą) arba apdirbdavo ponui žinomą plotą žemės.

Toliaus po ukazui dalis tų činsinių buvo sulyginta su ukininkais ir gavo žemes, kiti-gi tik 1882 metuose apturėjo tiesą išsipirkti su valstijos pagelba nuo ponų žemes. Tokiu budu, pagal valdžios parodymus, 1896 metuose Kauno gub. 615 dvarų buvo tokių činsinių 4405 šeimynų arba 14350 galvų, jie neva valdė 92000 desetinų žemes. 1089 dubos 200 dvarų nebuvo susitaisę pagal 1882 met. įstatymus, o 2316 dubų (415 dvarų) buvo nusipirkę 54944 desetinas už 3408000 rublių, kuriuos apsiėmę buvo išmokėt dalimis ponams ir valdžiai (nuo jos buvo paskolinta 2855000 rub.) Ale blogiems metams užėjus jie negali ištesėti išsimokėt ir turi bristi tolyn į skolas.

Kad valdžiai tikrai rupėtų žmonių labas, tai turėtų ateit į pagelbą tiems žmonelėms. Ale veltu to laukti!

Genys.

Kretingoje prireikus cerkvę pataisyti maskoliams atėjo gudrus užmanymas į galvą — surinkti reikalingus pinigus tam dalykui nuo visų gyventojų tos apygardos. Neilgai mislijusi burliokiška valdžia nuo rudens 1898 m. pradėjo imti 5 kapeikomis brangiaus už perleidimus (kortas, pasus) į Prusų pusę, o iš tų kapeikų laikui bebėgant pasidarys daili suma, kurios užteks tai cerkvei pataisyti.

Žmogus visai nežinau dažnai, ant ko eina tavo kruvinu prakaitu uždirbti pinigai. Mokame mes didelius mokesčius maskoliams, ale to kiti ne nenusimanome, kad mus pinigai eina ant mus pačių pragaišties ir ant pakėlimo maskolių su jų pravoslavija.

★ **Kalvarija** (Suvalkų gub.) Viduryje karvelio mėnesio (naujo skaičiaus) maskoliai išvežė iščion net į Peterburgo kalėjimą tuos kelis lietuvius, kuriems paskirta buvo po 6 mėnesius sėdėt. Turbut valdžia atrado, kad jiems Kalvarijoje perlengva kėsti kalėjimo kančias. Čionai mat vis-gi priedavo kartais giminės, pasikalbėdavo, paramindavo, prinešdavo šiek-tiek maisto ir drabužių — tai nors ne teip nyku budavo žmogui tuose prakeiktuose muruose. Peterburge-gi bus jau kitaip — ir prieit tenai prie kalinių bus daug sunkiaus, ir priduoť ką

teipos-gi bus bjauriaus, ant galo ir sėdėjimas tenai bene bus bjauresnis. *Puskalinis.*

Naumiestis (Suvalkų gub.) Kaip paviatiniame mieste gyvena čionai visi pavieto vyriausybės „činovnikai“? Terpu jų yra ir žemskių viršininkas, nekursai iš kokio tai pulko prasišalinęs poručnikas Gorielovas. Žmogus tai yra tamsus, siauraprotis, perdėm persisiurbęs maskolišku duku ir atsidavęs platinimui to duko terpu lietuvių. Na, tas darbas jam visgi labai menkai sekasi ir apart juokų nieko iš jo maskolinimo neišeina. Štai vienas toksai juokingas jo „pasiprocevojimas“ ant maskolystės dirvos: Kada parėjo ištarmė studentui Daniliauskui sėdēt 6 mėnesius Kalvarijoje, jisai gyvena pas pavieto viršininką už vaikų mokinio. Daniliauskas, kaip buvęs studentas universiteto, nešiojo studentinius rubus. Tos „kazennos“ drapanos labai nepatiko musų viršininkėlini Gorielovui. „Kaip, girdi, toksai Daniliauskas, apsudytas politiškas prasikaltėlis, ir nešioja mandierą Imperatoriško universiteto studentų? Kokia-gi čia bausmė jam bus“? Ir butinai p. Gorielovas norėjo nuplėšti nuo to nelaimingo kalinio paskutinius jo drapanas ir apvilkti i areštantų šinelį. Tik pavieto viršininko pasipriešinimas apstabdė narsumą to žemskių vyresniojo, ir Daniliauskas galėjo savo drabužiuose iškelti ant Kalvariją. *Kalavijas.*

Vilkaviškio pavietas. (Suv. gub.) Nekurių gminų ukininkai padarė ant gminos susirinkimų nusprendimus, kad esančios gminose karčiamos, alinės, degtinės sudėjimai per šventas dienas visai būtų uždaryti, kad jų nevalia but atidaryt nė ant vienos adynos; dabar mat tokios vietos šventomis dienomis tik per dievmaldystę esti uždarytos.

Gera butų, kad visos lietuviškos gminos ir valsčiai teip nuspręstų, o geriausiai butų, kad lietuviai visai mestų gėrę tą karališką degtinę — tada visos anos vietos jos pardavimo pačios užsidarytų. *Urp.*

Liepojus. Pirmose dienose kovos išsėdo i garlaivį 80 darbininkų lietuvių iš Telsių ir Raseinių pavieto. Juos nusamdė vienas dvarponis nuo Berlino, prižadėdamas mokėti ant mėnesio po 9 rubl. ir už kelį ten ir atgal sugrąžinti. Tankiai atsitinka, kad išbuvo darbininkams paskirtą laiką vokiečiai stengias užlaikyti juos visokiais būdais ant tolesnio laiko. Kratas apsistojo, bet lietuviai nenusiramino dar iš išgascio ir ligšiol nesupranta, kas tai dedas, kad žandarai teip siunta ir vargina nekaltus žmones. Iš sumtų tik du tepaleido: G-kį, kaip išdavusi kitus ir S-nį, kaip suimta par klaidą. Žandarai jieško

Juozapo Petrulio ir nekaip surasti negali. Jei yra toksai pasaulyje, tegul saugojas. —

Latviams tapo daleista nauja draugystė, norenčių vesti, arba tekėti. Kiekvienas sąnarys įmokantis prigulinius mokesčius apsidendant arba ištekančiam gauna nuo 300 lig 700 rubl. pasogos. Liepojuje jau keletas tokių draugysčių atsidenė. — *Jure.*

Eitkunai. Prūsų valdžios dabar labai aštriai peržiūri sveikata visų emigrantų keliaujančių i Ameriką ir jei tik ką randa nesveiką, tai tuojaus liepia grįžti atgalios. Daugumas turėjo eiti vėl i tėviškę tik dėlto, kad turėjo akių uždegimą, kurį daktarai *trachoma* vadina. Teisybė, gal pertai su ta liga neleidžia, kad ji pagal daktarų išmanymą užsikrečiama yra ir daugumai akis paskui pagadina. Lietuvoje ta liga labai išsiplatinusi. Išgydyt ją daktarai gali, tik reik labai ilgai gydytis, bent kelis mėnesius. Tai-gi, kas norit keliaut i Ameriką, žiurėkite, kad butumėt sveiki. *Eitkumietis.*

Naumiestis (Suv. gub.) Musų pavietą maskoliai nori i Siberiją paversti. Jau keletas metų bus, kaip pradėjo siųst pas mus ant apsigyvenimo nepatinkančius valdžiai maskolius — atskilusius nuo stačiosios pravoslavijos. Buvo prisiųsti keli teip vadinami šelaputai, o pernai atvarė iš gilumų Maskolijos net apie 40 šeimynų, t. y. apie 150 gudų. Jeigu toliaus teip bus, tai tokius gudus galėsim neužilgio tukstančiais paviete skaityti. Dabar tie gudai pas mus, vargsta, beveik ubagauja, ale atbuvę savo korą gali gaut nuo valdžios žemės, vietas ir liktis ant vertimo mus i maskolius. Ana Starovierai nuo kadokas gyvena terp lietuvių, o mus kalbos anie neprijėmė! *Langas.*

Iš Šunskų parapijos, Senapilės pav. Musų grynai lietuviškoje parapijoje, o ypač pašešupiais, paskutiniaisiais metais labai sujudo jaunimas prie skaitymo lietuviškų laikraščių ir knygų. Ragindami vienas kitą prie skaitymo, sudedame pinigus ir sykiu parsikviečiame iš užrubežio savo numylėtus laikraščius, kaip va: „Ukininką“, „Varpą“, „Tėvynę“, „Tėvynės Sargą“ ir kitokių, kuriuos dabar beveik kiekvienoj grincioj galima užteit.

Tiesa, yra musų apygardoj tarp jaunimo tokių, kurie keliai i „unarą“, nenor suprast naudoti, kurią apturėtų beskaitydami lietuviškus laikraščius ir knygas, ir da-gi persekioja skaitančius ir platintojus apšvietimo.

Pradėjęs rašyt apie priešus musų, negaliu palikt nepaminėjęs apie bjaurų pasielgimą tulų senųjų musų apygardos ukininkų, kurie stengiasi išniekinti visus lietuviškos dvasios auklėtojus.

Atsiranda ir toki, kurie drąsiai niekina ir piktžodžiauja ant tų, kurie už platinimą lietu-

vystės pakliuvo į maskolių nagus ir šiandien vargsta toli nuo numylėtos savo tėvynės Lietuvos; nevienas iš jų grasina ir baudžia savo vaikus už prigulėjimą prie draugystės skaitančių lietuviškus laikraščius ir knygeles.

O, nišmanėliai, jus senukai, kurie stengiatės užkirsti kelią apšvietimui mūsų nuvargintos tėvynės; meldžiu jus, paklausykite, ką dėl jus ištare viens šio laiko garbingas lietuviškos dvasios kunigas:

„Niekšas ir beprotis tas, kuris drįsta piktžodžiant ant mūsų pakliuvusių į nagus persekiotojų teisybės: jis nesupranta mūsų pasišventimo“ —

„Nišmintinai tie tėvai, kurie nenori naudotis iš apšvietimo savo senelių kalboj skelbiamoj, o da nišmintingiesni tie, kurie persekioja savo vaikus, norinčius apsišviesti, ir džiaugiatės iš kančių savo mokintojų, kaip dvasiškų teip svietiškų, pasišventusių atjieskoti teisybę savo numylėtai ir krauju senelių aplaistytai, o šiuose laikuose maskolių neteisingai skriaudžiamai mūsų visu-brangiausieji tėvynei Lietuvai“

Tai-gi, mieli skaitytojai, žvilgtelėkim, ar mes einame tokiais keliais, kaip prisako mums, mūsų dvasiški ir svietiški vadovai, ar einam mes keliais apšvietimo, keliais vienybės ir broliškos meilės, ar stojam mes už savo ištremtus brolius, kurie dirbo ir kenčia už mūsų laimę.

Markunas.

Varšava. Pernai Varšavoje tapo pastatytas paminklas garsiam lenkų rašytojui, poetui Adomui Mickevyčiui. Maskoliai, bijodami, kad lenkai nedarytų trukšmo, apstatė paminklą sargais, idant sergėtų dieną ir naktį. Bet varšaviečiai prisitaikė ir prilipino lenkiškai rašytas eiles, maž daug šitokio turinio: Adomai — tarė Zygmunts — gerai atsitiko, norint tau už kaimyną utėlių paliko. Eik šian, tau pasakysiu daug svarbių naujienų: kaip štai Gurkienė vogė daiktus mano sienų, kaip štai Imeretinskis visiems kilpas taiso, kaip ponija jam lenda, laižosi, nepaiso. Gerai — tarė Adomas — karaliau kaimyne, bet ir mirus man neina, kaip kitkart tėvynėj; vos tik man Varšavoje paminklą pastatė, tuojaus sargais maskolius aplinkui apstatė.

Turiu paaiškinti, kad utėlium pavadintas Paskevychius, atsižyminęs apmalšinėme lenkų maišto maskolių generalas, kurio paminklas stovi netoli nuo paminklo Mickevyčiaus. Zygmuntas tai lenkų karalius, kurio paminklas stovi ant augšto stulpo priešais langus karališko palociaus, kur dabar gyvena general-gubernatoriai.

Antanas Ant-kių.

Iš Dzukijos, Kalvarijos pav. Daug tamsių žmonelių da yra Dzukijoje. Čia privesiu vieną atsitikimą:

Kaime Panemunykuos, Nadnemensko valsčiuje ukininkas Pilič yra labai apsigarsinęs, kaip „apžadėtojas“, kuris nekartą žmonėms leidžia monus į akis ir kalba, kad jis nuo visko galys apžadėt. Žmonės eina iš visų pusių, kaip pas koki stebukladarį. Vieni meldžia, kad apžadėtų nuo ikandimo pasiutusio šunies, kiti — nuo vansočiaus (arklius), treči, kad karvėms pieną atitaisytų, kad pagelbėtų nuo gumbo, priepuolio, kaltuno, dantų gėlimo ir tt. Ir dzukeliai anos apylinkės šventai į p. Pilič tiki. Bet paskutiniam laike p. Pilič apsiriko teip aiškiai, juog pradėjo ir tamsus dzukai jam netikėt. Rumbonių dvarelių (par-kadvarių) pereituos metuos, vasarą, pasiutęs šuo ikando į koją merginai Jievai Baranauckiutei. Nelaimingąją tuoj nutesė pas p. Pilič. Tas, kaip žinovas, apžiūrėjo opą, apšnipinėjo ir pašvagždėjęs tarė: „dabar jau nieko nebus, nebijok — nesiusi“. Bet, o nelaimė! Vargšė mergina į pusę metų be biskio ėmė ir pasiuto turėjo be jokios pagalbos baisiai mirti. Išgirdę apie tai, mus žmonės truputį atprato nuo to „apžadėtojaus“ ir pradėjo netikėti jam.

Gerai but, kad kas ten praplatintų laikraščius, tai nors kiek jie apsišviestų, nės dabar, nieks jiems naudingų pamokinių neapskelbia. Gal tasyk suprastų esą lietuviais, o ne lenkais, nepasirašinėtų ant Volf-Višnievskio prašymų, kad įvestų ten bažnytelėn lenkiškus giedojimus ir pamokslus.

Bet sunku pradėt, sunku užsiimt praplatinimu laikraščių: žmonės kartu ir tamsus ir nenaudėliai; iškėlę geriaus savo raštinių „ponams“, policijai ir garsiam platitojui lenkystės p. Volf-Višnievskiui, kuris aršiausia ir paikina vietinius „kulcius“, „Junonių szléktas“ ir kitus apsitempusius lenkišku kailiu nususičius, — kurie tik nesutikimus ir vaidus kelia, o ipač dėlei giedojimų bažnyčioje. Buvau kartą ten bažnyčioj; klausau: po mišių už giedoja kunigas lenkiškai „suplikaciją“. Nėsant kam gerai giedot lenkiškai, p. Volf-Višnievskis pradėjo rėkti išsižiojęs, tarytum norėdamas visus atstoti: vietinis vargamistra ir-gi padėjo lenkiškai kriokti p. Volf-Višnievskiui, kuris duoda kada ne kada jam nors pelų maišą karvei pasišert. Begėdis ne susipranta, kad teip elgtis jam nepritinka, kad lietuviai duoda jam kalėdą javais-grudais, o ne pelais, kad jis lietuvių duoną valgo, o ne p. Višnievskio. Už pelus tegul karvė padeda bauti.

Oi broliai-dzukeliai! Kada išvysit šviesą, kada burtus pamesit, kada suprasit esą lietuviais, o ne lenkais? Jau laikas butų susiprasti.

J. Branquonėlis.

Augštoji, Senap. pav. Šiame kaime, kaip jau skaitytojai „U“ žino, žemskiai pagavo vagį, judošių — išdaviką, buvusį Sasnavos mokintoją

Vincą Marmą, bevagiantį nuo Senapilės rejento Kocelso 400 rubl. Tas Marma, dar budamas Sasnavoj' mokiniojum, skundė žandams nekalts Sasnavos žmones už prilaikymą lietuviškų laikraščių ir knygų.*) Iš kur-gi Marma, velnio tarnas, galėjo žinoti, kad sasnaviečiai skaito lietuviškus laikraščius? Taigi Marma turėjo savo adjutantą-šnipuką Antaną Paulavyčių.** paprastai vadinamą „Pauliaantanu“, kursai visus šnipinėdavo ir ką tik išgirdavo, tai ir danešdavo Marmai, o šis žandams. Paulia-antanis danešė Marmai, kad Sasnavoj' Ruškių pusgalvis turys ir skaitas „Ukininką“. Tu man buk Marmai tokiame žioplui, ir itikėk į teip melagingą skundą. Ar-gi toks žmogus,***) kursai turi sumaišymą proto gali skaityti laikraščius? Aiškus dalykas, kad tai negalimas daiktas, o vienok Marma itikėjo, kad tai tikra tiesa ir apskundė pusgalvį žandams. Matyt, kad ir pats Marma gavo sumaišymą proto, kad į tokius niekniekius itikėjo! „Toks toki atranda“ sako lietuviškas priežodis. Piktos valios žmogus yra Marma-Džiarabas, o dar piktesnės jo būčulis Pauliaantanis, nės jis jau visiems išpyko; apie jį galima būtų daug prirašyt. Kas kur ką padarys, tai jau ten ir Pauliaantanis yra; jau pas sasnaviečius iėjo į paprotį, kad norint išreikšti kokią piktą pusę žmogaus pobūdžio, tuojaus yra privedamas ir Pauliaantanis: ir teip yra vartojami priežodžiai: „tu iķirus, kaip Pauliaantanis“ „tas žmogus yra bjaurus, kaip Pauliaantanis“ ir tt. Jeigu išpludo kas savo kaimyną, tai ne kas kitas tai padarė, kaip Pauliaantanis; jeigu susimušė kur kas, tai ne kas kitas tai padarė, kaip Pauliaantanis; jeigu susimušė kur kas, tai vis Pauliaantanis susimušė; žodžiu sakant, Paulia-antanis visur iķiŗa savo vuodegą; iš jojo darbų galima būtų sustatyti visą litanią. Jeigu per lenkmetį toks žmogus būtų gyvenęs, tai be abejonės, Pauliaantanį būtų po sausa ūka pakorę, o dabar žandarai laiko jį savo priegloboj, nės jis sykiu su Marma jiems viską praneŗa.

Girdėjau, kad Marma****) judoŗius pereitus metuos gavo nuo maskolio „branktą“ ant krutinės „za usierdije“. Dovanas, arba teip vadinamą gratifikaciją, tai gauna kasmets ale jau dabar ir „branktus“ jam maskoliai pradėjo dalinti! Už ką-gi jam tai duoda? Už daneŗimus!

*) Sasnavoj' padarytos buvo septynios kratos: pas Kurtinaitį, Klebonijoj', pas Amarą, pas Jasiukevičių, pas Luobikį, pas Jokubaucką ir pas Ruškį. Visus apskundė Marma.

**) Paulavyčius gyvena 'Kelmynėj' netoli Sasnavos.

***) Ruškių pusgalvis neturi suvis proto, yra sumišėliu.

****) Judoŗius Marma dabar yra mokiniojum Levkintanuose Meresl. par. Kalv. pav.

Dar prieĩinių apie tą judoŗių išdaviką Marmą prikergsiu ir jojo atsiskyrimą su sasnaviečiais. Daug turėjo bėdos sasnaviečiai, iki jį iš Sasnavos iš krapštė. Tuojaus po tam, kaip žandarai iškrėtė sasnaviečius, tai sasnaviečiai leido apie tris praŗymus į Suvalkus, į direkciją, idant Marmą iš Sasnavos būtų praŗalintas, bet tas viskas nuėjo ant vėjo; paskui jau ir patys (apie 5 vyrai) nukeliavo į Suvalkus praŗyti, kad Marmą iŗkeltų, bet raŗtininkai**) direkcijos sasnoviečių neprileido prie direktoriaus; laukė jie Suvalkuose apie šeŗias dienas, ale viskas veltui. Ant galo vaŗiavo per Senapilę Kunigaikŗtis Imeretinskis, tai tam sasnoviečiai padavė praŗymą, kad Marmą praŗalintų. Po kelionei Imeretinskio tuojaus parėjo transliokata Marmai. Imeretinskis turėjo tą praŗymą paduoti Lyginiui, kuratoriui Varŗavos mokslo apkricio.

Ale labai graŗus buvo išiskraustymas Marmos iš Sasnavos į Levkintanus. Marma, išeidamas iš Sasnavos padarė licitaciją ir pardavinėjo savo daiktus, kad nereikėtų tiek daug perveŗti į kitą vietą. Ant tos licitacijos susirinko daug žmonių iš aplinkinių, kaip ant kokių dyvų ir prisivedė daug ūnų. Kaip tik Marma iŗsisedo į veŗimą, tai tuojaus vaikai su ūkaliais į tvoras pradėjo bubnyti, o ūnias staugtį. Tai mat, kaip iŗkilmingai Marma atsiveŗkino su sasnaviečiais.

Putkis.

— Vilkaviŗkio pavieta virŗininkas pasirupino praŗalinti iš Vilkaviŗkio Juoŗą Utarą, turintį apie 60 metų. Nekentė, mat, jo virŗininkas už tai, kad Utaras tankiai duodavo gerą rodą žmonėms, kaip atsiginti nuo užpuolimo policijos; reikalaujantiems suraŗydavo ir praŗymą, arba skundą. O ūinojo U. daug apie neteisius darbus virŗininko ir gaujas jo tarnų. Jau keli metai, kaip Utaras neturėjo jokios tarnystos (dėka virŗininkui) ir gyveno iš to, ką gaudavo nuo žmonių už rodą arba suraŗymą praŗymą. Virŗininkui, ūinoma, nepatiko raŗymas skundų ant jo ir jo tarnų ir dėlto nuraŗė per gubernatorių į augŗtesniają valdŗią, kad iŗkeltų Utarą, kaipo žmogų, kuris veda kitus iš kelio. Nesenei parėjo, paliepimas nuo valdŗios, kad Utarą iŗvaryti iš Lenkų Karalystes ant 3 metų. Nepasigailėta nė jo ūilų plaukų. Dabar mat nereik jokio parodymo kaltės, gana kad vietinė valdŗia paraŗo apie ką, juog turi blogą iŗtekme ant žmonių, ir tokį tuojaus iŗkelia į kitą kraŗtą. Utaras dabar apsigyveno Kaune.

— Tarp urėdninkų Vilkavyŗkyje dabar pasidarė didelis trukŗmas. Vieną iš jų, p. Hermaną, suėmė. Tas p. Hermanas yra kaltinamas už tai, kad jis padavė neteisingai į

**) Raŗtininkai direkcijos buvo papirkti Marmos.

kariūnėnė vaikina, turinti „davadą“ 2 skyriaus, ir reikalavo nuo to vaikinio 250 ar 300 rublių, žadėdamas jį atliuosuoti nuo kariūnės. To vaikinio tėvas, Juška, dasižinojė, kad kito sunas, turintis „davadą“ 3 skyriaus, yra paleistas nuo kariūnės, siuli Hermanui 200 rublių, bet, šiam reikalaujant daugiau, padavė skundą. 14 d. balandžio buvo Vilkaviškyje gubernatorius su 2 urėdninkais daryt reviziją pavietai bjure. Pabuves keletą dienų išvažiavo. Žemskių viršininkui Selesnioviui liepė atsisakyti nuo tarnystos. Dabar ir pavieta viršininkas yra labai nusiminęs, nės ir pats prisijaučia ėmės kyšius už atliuosavimą nuo kariūnės. 18 d. balandžio buvo Vilkaviškyje tardytojas, paskirtas atlikimui ypatingai svarbių reikalų. Klausinėjo Jušką, kuris buvo padavęs skundą už neteislingą paėmimą jo sunaus į kariūnė, ir Gliuską, kuris išliuosavo sunų už pinigų. 3 d. gegužės m. vėl atsilankys tardytojas; yra šaukti: pavieta viršininkas, kamisorius, gydytojai — visi, ką buvo prie priėmimo liosininkų į kariūnė. Tuom tarpu pavieta viršininkas ir daktaras važinėja po pavieta ir gerinasi tiems, nuo kurių buvo paėmę pinigų už atliuosavimą nuo kariūnės, ir prašo jų, kad tardytojui klausinėjant nieko blogo ne pasakotų nė ant viršininko, nė ant kitų. Kas toliau bus, pranešiu vėliaus.

Ila.

Iš Marijampolės Kalba pas mus, buk ateinantį rudenį bus tikrai atidaryta moteriška progimnazija. Da prieš Kalėdas pradėjo rinkti parašus nuo miesto gyventojų. Užlaikimui tos progimnazijos, sako, reikalauja nuo gyventojų apie 19 tukstančių rublių kas metas. Pavieta viršininkas ir popas proteguoja nekokią paną Epišov, žinoma, maskalką. Be to da kelios maskalkos prašė daleidimo atidaryt tą progimnaziją.

Kuratorius Varšavos mokslo apskričio daleido p. Malvynai Krzyvablockiutei atidaryt ir užlaikyt privatiską mergaičių vienklesinę mokyklą, kur išguldymas mokslo dalykų bus atliekamas maskoliškoje kalboje (apart išguldymo religijos ir prigimtos kalbos). Ant rytojaus po parėjimui virš minėto daleidimo, atėjo pas p. K. žemskiai užklaudami, kokią tiesą ji turi mokint mergaites. Pamatę daleidimą, žemskiai išėjo nieko nepešę.

Mikiškis.

Iš Suvalkų gub Mus dvarponiai iš nuobodumo išmislijo sau naują darbą — pradėjo šaudyt ukininkų šunis. Zyplių (Naumieščio pav.) dvarponis Potockis nušovė daugelį šunų aplinkinėse. Už tat važiuojant jam pro Zyleandis, užpykė ukininkai nušovė didelį jo šunį, kuris visada sekiodavo paskui Patockį. Nuo to syk P. liovė šaudęs šunis.

Ašmintos dvarponio Urbano (rusifikatorius) akamons užsimanė išnaikinti garnius ir pradėjo nemieliaširdingai juos šaudyti. Išnykus daugeliui (apie 50) garnių, priviso daugybė visokių kirmėlių ir vabalų, ir pradėjo dvėst gyvuoliai. (Kas žin, ar tai dėlei stokos 50 garnių?) Patėmijęs tai akamonas liovė šaudęs garnius; bet pradėjo šaudyt ukininkų šunis. Aplinkiniai kaimiečiai, įpykę už naikinimą jų gyvenimo sargų (šunų), vienu tarpu gerai išpylė jam kailį. Po tokiam atsitikimui p. akamonas persikraustė į Iglisius.)*

Mikiškis.

Iš Vilkaviškio. Pas fabrikanta šerių fabriko Winsbergį darbininkai-žydėliai padarė streiką. Streikiniai laikėsi stipriai. Buvo atvažiavęs žandarų viršininkas patirti priežastis streiko ir pašnipinėti, ar nėra ten kartais koki kurstytojai ir slaptos draugystės. Teip-gi norėjo patirti, iš kur gauna darbininkai užlaikymą laike streiko.

Ila.

Visokios žinios.

Kaip einasi tiems, kurie į Kanadą nukeliauja. Paskutiniaus, metais pasidarius sunkiaus į Ameriką nueit; žmonės pradėjo į kitas šalis mestis. Teip nekurie keliauja į Kanadą, t. y. į šalį gulinčią da į žiemius nuo tos „Merikos“, į kurią ikišiol daugiausiai lietuvių keliauvo. Štai viens lenkas aprašo, kaip ten einasi tiems, kurie nukeliauja: „Mieste Winnipeg, kur daugiausiai pristoja mūsų keliauninkų, radau didelį namą su lenkišku parašu: „Prieglauka emigrantams“. Vos per užpakalinį užtvėrimą pasisekė man įeiti į vidų to namo. Sutikau gaspadorių gerai lenkiškai kalbantį. Tasai žmogus nors nelabai mielai žiūrėjo ant manęs, vienok daleido apžiūrėt tą „prieglaudą“. Iš visų kampų pamažu ėmė rodytis žmonės labjauš į škeletus panašus, nėg į gyvus žmones. Moters apsiutos į avių kailius, su ilgais batais, labai išblyškusios išrodė baisiai. Daugumas turi nušalusias rankas, nosis, kojas. Ką tie žmonės toliaus veiks, nieks nesirupina. Rundas laukia pavasario, pasodys tuos išblyškusius sunykusius žmones ant vežimų ir nuvež tolyn į šiaurę. Apie 150 vežimų žada keliaut, paskui juos eina 50 jaučių — vienas ant 3 kolionistų žemei apdirbti. Tas jautis tai vienintelė dovana valdžios kolionistams, ir tai po 10 metų turi but apmokėtas. Ant kiekvienos mylios stoja toki keliauninkai ir palieka pagal rundo paliepimą po kelis savo draugus ant grynų laukų, kur turi apsigyventi.... Lenkai čia gyvena be bažnyčios, daugelis jau beveik

*) Gerai būtų, kad ukininkai susiprastų ir laikytų savo šunis pririšius, tuomet nieks jiems šunų ne šaudytų o ir pakeičingiams būtų geriau.

Red.

į laukinius pavirtę.... Daug mačiau varguolių ant svieto, ale tokių da buvau nematęs...“ Tai teip praneša tasai lenkas. Tai-gi, lietuviai, nelabai skubinkitės į tą Kanadą, jei kas kvies.

Rainys.

Maskolijos studentų streikas. Pradžioje šių metų visuose Maskolijos universitetuose studentai padarė streiką, t. y. susitarė neit ant lekcijų, iki valdžia neprizadės padaryt nekurių permainas universitetų įstatymuose. Ikišiol mat Maskolijos studentai yra labai valdžios suvaržyti, jie beveik žingsnio negali duoti be priežiūros. Kiekviename universitete yra valdžios įtaisyta tam tikra universitetinė policija — inspektoriai, subinspektoriai, pedeliai. Šita policija kartais buna bjauresnė net už žandarų ir žemskius; studentas nuo jų kartais labai daug priguli. Prieš 1884 metus tokios bjauros policijos universitetuose visai nebuvo. Apart to ir terpu profesorių priviso dabar apščiai visokių niekšų, kurie daugiaus rupinasi apie studentų apkavilinimą, nėg apie mokinimą, nės dabar valdžia visus profesorius pati nuo savęs skiria. Mokestis už mokslą universitetuose nuo 1884 m. beveik dvigubai pakelta. — Toki dalykai labai nepatinka studentams ir jie jau nekartą kėlė streikus, reikalaudami sugrąžinimo įstatymų buvusių prieš 1884 m.; bet tokio didelio studentų sumišimo, kokis šimet atsitiko da niekur ir niekados nebuvo, kad visi viešpatystės universitetai vienu kartu sumištų. — Dabar visi universitetai uždaryti, daugybė studentų išvėtyt ir kaip tai viskas pasibaigs, sunku dabar išpėti. Valdžia paprastai slepia tokius dalykus ir kiek galėdama neduoda nieko apie tai į gazietas rašyt, bet dabar, matyt išsigandusi, plačiai apgarsino pati apie studentų judėjimą savo valdinėse gazietose, žinoma kur įmanydama pamelavo ir ant savo pusės pakreipė atsitikimus.

Studentas.

Žydų judėjimas. Palestinoje, žydų tėviškėje, dabar visai mažai žydelių tebėra, ale už tai nerastum tokio kampo visame sviete, kur nebūtų žydo; tik Ispanijoje turbut kuone visai nėra jų, nės patys žydai tą žemę prakeikė ir užsidraudė viens kitam toje šalyje gyvent, iki patys išpanai jų nepasisauks. Tokį prakeikimą Ispanija užtai užsipelnė, kad kitąsyk ji labai aštriai žydėlius persekiojo ir naikino visus be pasigailėjimo, iki visai neišsiginė iš savo rubežių. — Tai-gi žydai dabar po visą svietą išsiskirtę niekur neturi savo tikros tėvišės. Ale ant galo ir jiems pabodo but be savo tėvynės, ir per paskutinius kelis metus duodasi matyti spartus žydėlių darbštumas, kad susigrąžint sau Palestiną, kuri dabar po turkų valdžia yra. Žydefiai žada teip padaryt: kraustyti kiek galint į Palestiną, pirktis ten

žemes, taisyti mokyklas, mokintis senovės žydų kalbos, patiems dirbti žemę, vienu žodžiu, patiems apsieiti be pagelbos „gojų“. Jau dabar Palestinoje esant apščiai persikraučiusių žydų, kurie, sako, net žemę nesibijo dirbti, jau yra tenai apie dvejetas grynai žydiškų gimnazijų, jau ir pinigų ant tos žydiškos kolonizacijos yra sudėta žydėlių didžturėių, tarp kurių pirmutinę vietą užima Paryžiaus Rotšildas. Net pas mus Lietuvoje duodasi dabar matyt lyg koks rugimas tarp mūsų žydėlių: jie mokinasi žydiškos kalbos, kalba daugiaus apie Palestiną... Šitą žydų judėjimą praminė *sijonizmu* nuo vardo tos vietos, kur stovėjo bažnyčia Salemono. *Lb.*

Užkvietimas

Reikaluose lietuviškos parodos Paryžiuje.

Ant reikalų lietuviškos parodos Paryžiuje yra dovanota šios knygos: 1) „Pasakojimai apie veikalus lietuvių tautos senovėje“ S. Daukanto 500 egz. ir 2) „Istoriški pritikimai iš ukininkų gyvenimo Lietuvoje“ — 1000 egz. Tą dovaną suteikė knygų autorius p. J. K. Kauniškis ir atsiuntė jas į „Ukininko“ redakciją. Šiuomi yra užkviečiami tautiečiai, kurie suprantą svarbumą lietuviškos parodos Paryžiuje, pirkti minėtas knygas ir platinti jas tarpe savo pažystamų. Prekė 1 egz. „Papasakojimu“, apdarytų, su prisiuntimu į Ameriką, Angliją ir kitas svetimas šalis — 1 markė 50 fen., prekė 1 egz. „Istoriškų pritikimų“, su prisiuntimu — 50 fenigų.

Reikale veiksnio išpardavimo knygų ir surinkimo pinigų redakcijos kitų laikraščių užprašomos yra atkartoti šį užkvietimą.

Redakcija.

Atsakymai.

Vėsulai. Apie nubaudimą Vonsiackio aukų mums prisiusta tikresnės žinios. Apie išleidimą už vyro kunigo gspadinės ir apie užmušimą Stokseliuno nepatalpsime. Už kitas žinias dėkavojame, tinka, prašome daugiaus.

Puskaliniui, Kalavijui, Urp., Šamui. Tinka, rašykite daugiaus.

Rutai. „Apie bites“ talpiname šiek-tiek permaining.

Vilkaviškiečium. Dėkui už siuntinį. Tinka. Prašome kitą-kart žinias ir straipsnelius rašyt ant atskyrių lapų, idant galima but tuos dalykus perskirti.

Aks. Pataisome ir spaudiname.

Turinys.

Kas lietuvis, lai užsideda mokestį ant savės dėl Lietuvos dalykų. — Lietuviška paroda Paryžiuje. — Apie bites. — Zemiskiai ir kratos. — Ar-gi ne gėda. — Akyva Istorija. Rodos „Ukininko“ — Korespondencijos: Vilnius. Vidugiriai. Smalėnai. Pažeriai. Pilviškiai. Griškabudis. Šiaulių pavietas. Kretingoje. Kalvarija. Naumiestis. Vilkaviškio. Liepojus. Eydkunai. Naumiestis. Iš Šonksiu. Varšava. Iš Dzukijos. Aukštoji. Vilkaviškio. Iš Marijampolės. Iš Suvalkų gub. Iš Vilkaviškio. — Visokios žinios. — Užkvietimas. — Atsakymai.